Nafn: _____ Dagsetning: _____ Stig: _____

Stefna í lénamiðlun fyrir Yfirstjórnendur fyrirtækja

Lénastefna fyrir fyrirtæki, leynileg lénakaup æðstu stjórnenda, IP-vernd, stjórnun vörumerkja

YFIRLIT NÁMS UM LÉNAMIÐLUN FYRIR STJÓRNENDUR

FJÁRFESTIR
NÁMSMANNASTAÐA
Vörumerkjaleið fyrirtækja

VARIÐ
LÉNAEIGNIR
Flutningur verðmætra eigna

MEÐ LEYFI
VÖRSLUREIKNINGUR
Trúnaðarvernd kaupanda

Velkomin! Þetta verkefnahefti leiðir þig í gegnum lénastefnu fyrir stjórnendur fyrirtækja og viðskiptaleiðtoga. Þú munt kynnast stjórnarháttalíkönum fyrirtækja, trúnaðarfullri umboðsmennsku og öryggisstýringum fyrir eignasöfn æðstu stjórnenda.

ÁFANGAR VERKEFNABLAÐSINS

- [ ] **Hluti 1-4: Náðu tökum á verðmati og miðlun léna.**
- [ ] **Hluti 5-7: Leystu krossgátur og orðaleitarþrautir.**
- [ ] **Hluti 8-9: Leystu dæmisögur og dulmálsáskorun.**
- [ ] **Hluti 10: Farðu yfir síður með algengum spurningum, grunnstig og framhaldsstig.**
- [ ] **Hluti 11: Kannaðu 10 áhugaverðar staðreyndir úr raunheimum.**
- [ ] **Auka: áskorunin Hugsaðu hratt.**

Opnaðu lénamiðlunarleiðarvísi VPN.com

URL: https://www.vpn.com/is/domain-broker/lenaheiti-fyrir-stjornendur/

Námsvegvísir þinn: lénastefna fyrirtækja

- Skildu grunnreglur viðskiptamiðlunar léna og trúnaðarfulltrúa kaupanda.
- Greindu verðmætaþætti sem knýja áfram 1 orðs lén, 2 stafa lén og lén sem skilgreina flokk.
- Skipuleggðu viðskipti með leyfðum vörslureikningi (escrow) þriðja aðila til að draga úr hættu á millifærslusvikum og áhættu við eignarflutning.
- Innleiddu leynilegar innkaupaáætlanir sem vernda auðkenni kaupanda og takmarka verðhækkanir.
- Metðu UDRP-deilustefnu ICANN og flutningssamskiptareglur skráningarstofa.

LEIÐBEININGAR UM LÉN FYRIR STJÓRNENDUR

Svaraðu fjölvalsspurningunum og satt/ósatt-spurningunum, kláraðu eyðufyllingarsetningarnar með orðabankanum, paraðu saman skilgreiningar og leystu krossgátuna og orðaleitina. Nýttu þekkingu þína á samningaviðræður fyrirtækja um lén. Ljúktu með aukaverkefninu Hugsaðu hratt.

LÉNAMIÐLUN FYRIR FYRIRTÆKJASTJÓRNENDUR (INNGANGUR)

Yfirstjórnendur nýta fagmiðlun til að framkvæma leynileg lénakaup, koma á stjórnarháttum um stafrænar eignir, vernda hugverk fyrirtækisins og samræma úttektir stjórnar á lénasöfnum.

LESTU HVERN ÁFANGA VANDLEGA OG VELDU EÐA SKRIFAÐU RÉTT SVAR.

Áfangi 1: Fjölvalsáskorun

1 **1. Hvers vegna nota stjórnendur leynileg lénakaup?**

- A. Til að koma í veg fyrir verðhækkun vegna leka á auðkenni fyrirtækis
- B. Til að sniðganga öryggisstefnur skráningaraðila
- C. Til að komast hjá greiðslu færslugjalda vörslureiknings
- D. Til að flýta fyrir dreifingu DNS-nafnaþjóna

2 **2. Hver stýrir yfirfærslureglum fyrir skráningar gTLD-léna?**

- A. ICANN
- B. NIST
- C. OWASP
- D. WIPO

3 **3. Hvaða samningur kemur í veg fyrir að miðlari afhjúpi upplýsingar um kaupanda?**

- A. Þagnarskyldusamningur (NDA)
- B. Beiðni um skráningarlás
- C. DNSSEC-stefna
- D. EPP-flutningsheimild

4 **4. Hver er megintilgangur vörslureiknings (escrow) í yfirtökum?**

- A. Að vernda fé þar til eignarflutningur hefur verið staðfestur
- B. Að dulkóða innri tölvupóstsamskipti
- C. Að framkvæma sjálfvirk verðmöt
- D. Leiðarstýring DNS-nafnaþjónaumferðar

5 **5. Hvaða rammi ICANN fjallar um deilur um vörumerki og lén?**

- A. Samræmd lénadeilustefna (UDRP)
- B. Extensible Provisioning Protocol (EPP)
- C. Domain Name System Security Extensions (DNSSEC)
- D. Flutningssamningur lénshafa

Áfangi 2: Satt eða ósatt

6 Spurning tf 6

6. Leynileg kaupastefna felur í sér að afhjúpa vörumerki fyrirtækis stjórnandans í fyrstu samskiptum.

○ Satt ○ Ósatt

7 Spurning tf 7

7. Vörslureikningar (escrow) með starfsleyfi losa fjármuni aðeins eftir að umsömdum skilyrðum hefur verið fullnægt.

○ Satt ○ Ósatt

8 Spurning tf 8

8. Úrlausn lénadeilna samkvæmt UDRP krefst formlegs dómsmáls fyrir alríkisdómstóli.

○ Satt ○ Ósatt

9 Spurning tf 9

9. Stefnur um stjórnun stafrænna eigna hjálpa upplýsingatæknideildum fyrirtækja að stýra lénasöfnum á öruggan hátt.

○ Satt ○ Ósatt

10 Spurning tf 10

10. EPP-flutningsheimildarkóðinn er opinber lykill sem er geymdur á opinberum DNS-netþjónum.

○ Satt ○ Ósatt

Áfangi 3: Lykilhugtök fyllt inn

Lestu hverja setningu hér að neðan og fylltu í eyðuna með réttu hugtaki úr orðabankanum.

1. Stjórnendur nota aðferð sem kallast _____ til að eignast vörumerkjalén nafnlaust.

2. Ferli sem kallast _____ léna hjá fyrirtæki krefst formlegs samþykkis stjórnar og stefnumótandi samræmis.

3. Faglegt _____ léna rökstyður fjárveitingar stjórnenda til yfirtöku.

4. Fjármunir viðskipta eru geymdir á öruggan hátt á _____ þar til flutningur skráningar er staðfestur.

5. Miðlægt _____ léna dregur úr sundrungu vörumerkja og netöryggisáhættu.

6. Strangir _____ léna tryggja stafrænar eignir fyrirtækisins.

ORÐABANKI

EIGNASAFN EPP-KÓÐI ESCROW LEYNIKAUP STJÓRNHÆTTIR UDRP-DEILA VERÐMAT YFIRTAKA

Skrifaðu svörin þín hér:

1.
2.
3.
4.
5.
6.

Áfangi 4: Pörun hugtaka um lén

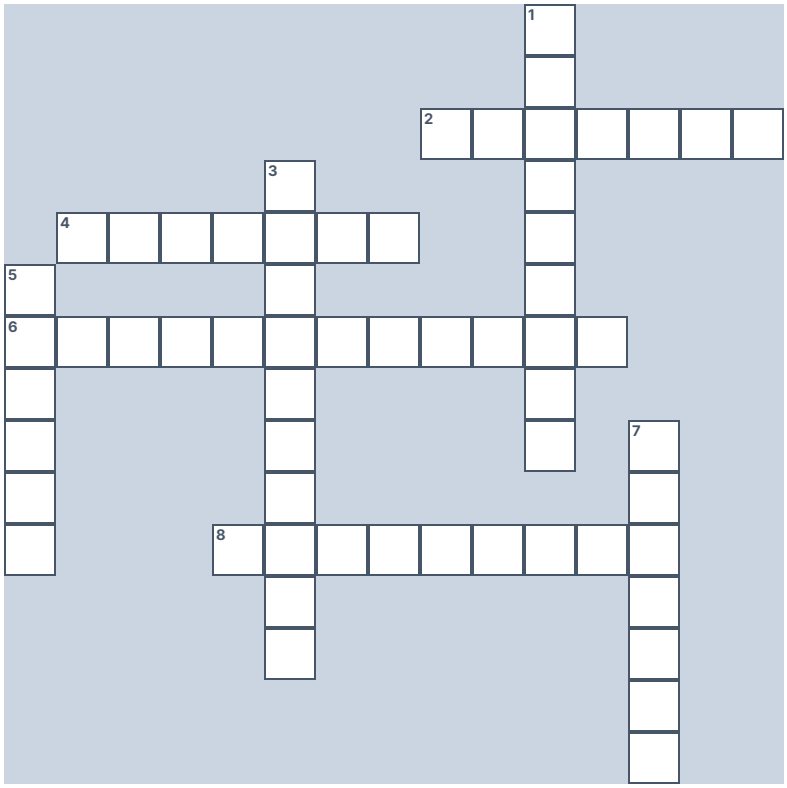
PÖRUN SKILGREININGA

Paraðu hvert hugtak til vinstri við rétta skilgreiningu til hægri með því að skrifa samsvarandi bókstaf (A-H) í útfyllanlega reitinn.

☐	1. Miðlari fyrir stjórnendur	A	Regluverk sem skilgreinir eignarhald fyrirtækis, endurnýjunarheimildir og aðgangsstýringu DNS.
☐	2. Leynileg kaup	B	Stjórnsýsluferli ICANN til að leysa deilur um vörumerki og lén án málaferla.
☐	3. Vörslureikningsþjónusta (escrow)	C	Hlutlægt fjárhagslegt verðmat sem metur markaðsvirði úrvalslénseigna.
☐	4. Úttekt á eignasafni	D	Sérhæfður milliliður sem kemur fram fyrir hönd fyrirtækjaviðskiptavina í trúnaðarviðskiptum með stafrænar eignir.
☐	5. Verðmat léns	E	Kerfisbundin yfirferð sem kortleggur öll lén fyrirtækisins til að finna eyður og öryggisáhættu.
☐	6. UDRP-deila	F	Innkaupaaðferð sem leynir hver fyrirtækjakaupandinn er til að forðast álagningu í spákaupmennsku.
☐	7. Fyrirtækjastjórnun	G	Einkvæmur heimildarkóði sem skráningaraðilar búa til til að staðfesta lénaflutninga.
☐	8. EPP-auðkenniskóði	H	Öruggt vörslukerfi þriðja aðila sem ver viðskiptafé þar til eignin er afhent.

Áfangi 5: Krossgáta

Leystu krossgátuna með því að slá stafi inn í virku hvítu reitina. Tölurnar vísa til vísbendinganna hér að neðan.

LÁRÉTT

2. Hlutlægt fjárhagslegt mat á markaðsvirði úrvalslénaeigna (7)

4. Sérhæfður milliliður sem kemur fram fyrir hönd fyrirtækjaviðskiptavina í trúnaðarviðskiptum með stafrænar eignir (7)

6. Rammi reglna sem skilgreina eignarhald fyrirtækis, endurnýjunarheimildir og aðgangsstýringu að DNS (12)

8. Innkaupaaðferð sem leynir deili fyrirtækis kaupanda til að forðast álagningu spákaupmanna (9)

LÓÐRÉTT

1. Stjórnsýsluferli ICANN til að leysa lénadeilur um vörumerki án dómsmáls (9)

3. Kerfisbundin yfirferð sem kortleggur öll lén skráð á fyrirtækið til að finna eyður og öryggisáhættu (10)

5. Öruggur þriðji aðili sem varðveitir fé viðskipta þar til eignin er afhent (6)

7. Einstakur heimildarkóði sem skráningaraðilar mynda til að staðfesta flutning léns (7)

Áfangi 5, valkostur: Aðgengilegar vísbendingar fyrir krossgátu

Notendur skjálesara og lyklaborðs geta slegið svör krossgátunnar beint inn í textareitina hér að neðan.

LÁRÉTT

2 lárétt: Hlutlægt fjárhagslegt mat á markaðsvirði úrvalslénaeigna (7 stafir):

4 lárétt: Sérhæfður milliliður sem kemur fram fyrir hönd fyrirtækjaviðskiptavina í trúnaðarviðskiptum með stafrænar eignir (7 stafir):

6 lárétt: Rammi reglna sem skilgreina eignarhald fyrirtækis, endurnýjunarheimildir og aðgangsstýringu að DNS (12 stafir):

8 lárétt: Innkaupaaðferð sem leynir deili fyrirtækis kaupanda til að forðast álagningu spákaupmanna (9 stafir):

LÓÐRÉTT

1 lóðrétt: Stjórnsýsluferli ICANN til að leysa lénadeilur um vörumerki án dómsmáls (9 stafir):

3 lóðrétt: Kerfisbundin yfirferð sem kortleggur öll lén skráð á fyrirtækið til að finna eyður og öryggisáhættu (10 stafir):

5 lóðrétt: Öruggur þriðji aðili sem varðveitir fé viðskipta þar til eignin er afhent (6 stafir):

7 lóðrétt: Einstakur heimildarkóði sem skráningaraðilar mynda til að staðfesta flutning léns (7 stafir):

Áfangi 6: Falið orð í orðaleit

Finndu 8 lykilhugtök sem eru falin í reitnum hér að neðan. Orð geta verið lárétt, lóðrétt eða á ská.

E P P K Ó Đ I U U Æ V D Ö Y F
J G Ö Đ N Đ R D Ý P M B V Á A
T T Ö O Đ K A R Đ O I Đ É G I
K A Đ S R M E P I T Đ Ö U É R
E M X É A A R D Ó N L P Ú L Þ
T Đ R J S Ú T E D N A Æ B E F
T R T Ý Y Í A I S Ö R Æ Æ Y K
Ú E F I M S J L L L I U Ó N G
N V P R G Ö A A O X F V B I Æ
F T Æ Á G L Ö G J O P N Ý K B
A S T J Ó R N H Æ T T I R A L
S Ö Æ F Þ Ó Y V K V P Á O U X
Ú L E S C R O W G X D Þ V P J
S Á Ý Ö Þ M T R Ý I Ó Đ A D J
R Y Ý Ý K Í H Ú H F Á É I K U

ORÐALISTI

MIÐLARI LEYNIKAUP ESCROW SAFNÚTTEKT VERÐMAT UDRPDEILA STJÓRNHÆTTIR EPPKÓÐI

Áfangi 6, valkostur: Aðgengileg orðaforðapörun

Paraðu hvert af hugtökunum 8 úr orðaleitinni við rétta skilgreiningu með því að skrifa bókstafinn (A-H) í eyðuna.

HUGTÖK
A. MIÐLARI
B. LEYNIKAUP
C. ESCROW
D. SAFNÚTTEKT
E. VERÐMAT
F. UDRPDEILA
G. STJÓRNHÆTTIR
H. EPPKÓÐI

SKILGREININGAR OG PÖRUNARREITIR	
	1. Kerfisbundin yfirferð sem kortleggur öll lén skráð á fyrirtækið til að finna eyður og öryggisáhættu.
	2. Stjórnsýsluferli ICANN til að leysa lénadeilur um vörumerki án dómsmáls.
	3. Innkaupaaðferð sem leynir deili fyrirtækis kaupanda til að forðast álagningu spákaupmanna.
	4. Hlutlægt fjárhagslegt mat á markaðsvirði úrvalslénaeigna.
	5. Einstakur heimildarkóði sem skráningaraðilar mynda til að staðfesta flutning léns.
	6. Rammi reglna sem skilgreina eignarhald fyrirtækis, endurnýjunarheimildir og aðgangsstýringu að DNS.
	7. Sérhæfður milliliður sem kemur fram fyrir hönd fyrirtækjaviðskiptavina í trúnaðarviðskiptum með stafrænar eignir.
	8. Öruggur þriðji aðili sem varðveitir fé viðskipta þar til eignin er afhent.

Áfangi 7: Áskorun með ruglaðum orðum

Raðaðu stöfunum hér að neðan í rétta röð til að afhjúpa lykilhugtök lénamiðlunar. Skrifaðu svörin þín í reitina sem fylgja.

1. **LRMAIÐI** _____
2. **WECORS** _____
3. **ÐVMTRAE** _____
4. **IÆRJHRNTTSTÓ** _____
5. **AIEPKNLUY** _____
6. **KÚNTESATTF** _____
7. **EULAIPDDR** _____
8. **PKIEÐÓP** _____

Aukaverkefni: Hugsaðu hratt

3 SVÖR Í HVERJUM FLOKKI. SÁ VINNUR SEM FYLLIR FYRST ÚT LISTANN.

1	Þekkt fyrirtæki sem skiptu um lén			
2	Orð sem lýsa góðum samningamanni			
3	Hlutir sem stjórnandi þarf að samþykkja			
4	Hlutir sem gera lén slæmt			
5	Hlutir í kaupsamningi			
6	Hlutir til að mæla eftir lénakaup			
7	Ástæður fyrir því að halda kaupum leyndum			
8	Nöfn sem þú gætir fundið upp fyrir nýtt forrit			
9	Leiðir til að komast að því hver á lén			
10	Hlutir til að athuga áður en lén er keypt			
11	Lénaendingar sem þú þekkir			
12	Hlutir sem gera lén gott			
13	Atvinnugreinar sem þurfa frábært lén			
14	Hlutir í trúnaðarsamningi			
15	Fólk í innkaupateymi			

Áfangi 8: Dæmisögur um lénamiðlun

Nýttu hugtökin sem þú hefur lært til að leysa raunveruleg dæmi hér að neðan.

DÆMISAGA 1: LEYNILEG LÉNAKAUP

Aðstæður: Tæknifyrirtæki á lista Fortune 500 vill eignast stutt úrvals .com-lén sem er nú í eigu lítils einstaklings. Ef eigandinn kemst að því hver kaupandinn er hækkar uppsett verð gríðarlega. Fyrirtækið ræður lénamiðlara fyrir stórfyrirtæki til að semja í leynd samkvæmt ströngum trúnaðarsamningi.

Umræðuspurning: Ræddu þau stefnumótandi skref sem miðlarinn verður að taka til að útvega eignina og varðveita nafnleynd kaupandans.

DÆMISAGA 2: VERND VÖRSLUREIKNINGS OG EIGNAFLUTNINGUR

Aðstæður: Stjórnendateymi heimilar kaup á léni fyrir $500,000. Seljandinn krefst beinnar millifærslu áður en hann hefur flutning hjá skráningaraðila. Kaupandinn krefst þess að fá lénið fyrst.

Umræðuspurning: Útskýrðu hvernig miðlarinn notar leyfisskylda vörslureikningsþjónustu þriðja aðila til að leysa þessa pattstöðu í viðskiptunum og lýstu röð fjárvörslu og staðfestingar á heimildarkóða skráningaraðila.

Áfangi 9: Leystu dulmálið

Lénamiðlari ver fjármagn viðskiptavina við leynileg kaup. Notaðu lykilinn „bókstafur í tölu“ hér að neðan til að afkóða öryggisskilaboðin með því að skrifa samsvarandi bókstafi í auðu reitina.

DULMÁLSLYKILL: STAFIR Í TÖLUR

A=1 Á=2 B=3 C=4 D=5 Đ=6 E=7 É=8 F=9 G=10 H=11 I=12

Í=13 J=14 K=15 L=16 M=17 N=18 O=19 Ó=20 P=21 Q=22 R=23 S=24

T=25 U=26 Ú=27 V=28 W=29 X=30 Y=31 Ý=32 Z=33 Þ=34 Æ=35 Ö=36

28	7	23	18	5	1	6	26		7	12	10	18	12	23		34	13	18	1	23
								17	7	6		36	23	26	10	10	26	17			
24	25	14	20	23	18	11	2	25	25	26	17										

Afkóðuð skilaboð:

ÁBENDING: HVER TALA STENDUR FYRIR STÖÐU STAFSINS Í STAFRÓFINU (T.D. 1 = A, 2 = B, 36 = Ö).

Áfangi 10: Algengar spurningar um lénamiðlun – grunnstig (Hluti A)

Farðu yfir algengustu spurningar og svör um lénamiðlun og leynileg kaup.

Q1: Hvað er leynileg lénsyfirtaka?

Viðskipti þar sem auðkenni kaupanda er leynt til að koma í veg fyrir verðhækkanir vegna spákaupmennsku.

Q2: Hvers vegna ráða stjórnendur lénamiðlara?

Til að halda auðkenni sínu leyndu, fá faglega samningagerð og láta framkvæma viðskiptin á öruggan hátt.

Q3: Hvað er leyfisskyld vörsluþjónusta (escrow)?

Hlutlaus þriðji aðili sem geymir fé viðskiptanna þar til eignarhald á léninu hefur verið flutt með góðum árangri.

Q4: Hvernig virkar verðmat léna?

Verðmetendur meta leitarumferð, vörumerkjaskort, lengd og sambærilegar sölur til að ákvarða verðmæti.

Q5: Hvað er EPP-auðkenniskóðinn?

Einkvæmt lykilorð sem skráningaraðili býr til og þarf til að heimila lénaflutninga milli skráningaraðila.

Áfangi 10: Algengar spurningar um lénamiðlun – grunnstig (Hluti B)

Farðu yfir algengustu spurningar og svör um lénamiðlun og leynileg kaup.

Q6: Hvað er flutningslæsing hjá skráningaraðila (registrar transfer lock)?

Öryggisstaða sem kemur í veg fyrir óheimila flutninga lénsheita til annarra skráningaraðila.

Q7: Hvers vegna kjósa stjórnendur fyrirtækja .com?

Það er stærsta og kunnuglegasta viðskeytið, svo viðskiptavinir þekkja það og treysta því yfirleitt.

Q8: Hvað er UDRP?

Stjórnunarstefna ICANN til að leysa deilur um lénsheiti og vörumerki án málaferla. [2]

Q9: Hversu langan tíma tekur lénaflutningur?

Yfirleitt allt að 5 daga; ICANN samþykkir sjálfkrafa flutning sem gamli skráningaraðilinn hefur ekki brugðist við. [1]

Q10: Hvað er úttekt á lénasafni?

Yfirferð yfir öll lén sem fyrirtæki hefur skráð til að sameina eignir og finna eyður í vörumerkjaöryggi.

Áfangi 10: Algengar spurningar um lénaverðmat – framhaldsstig (Hluti C)

Kannaðu viðskipta- og verðmatsþætti flutnings úrvalsléna og leigu-til-eignar-fjármögnunar.

Q1: Hvernig kemur leynileg nálgun í veg fyrir spákaupmennskuálagningu á lén?

Með því að koma í veg fyrir að seljandinn viti að kaupandinn sé vel fjármagnað fyrirtæki og halda samningaviðræðum við sanngjarnt markaðsvirði.

Q2: Hvaða öryggisstýringar verja lén gegn rányfirtöku?

Skráarlásar, fjölþátta auðkenning á aðgangi skráningaraðila, sérstakir skráningaraðilar fyrirtækja og DNSSEC-staðfesting.

Q3: Hvernig staðfestir miðlari eignarferil úrvalsléns?

Með því að fara yfir eldri WHOIS-skjalasöfn og DNS-sögu og athuga flutningsskrár skráningaraðila vegna óheimilla breytinga á eignarhaldi.

Q4: Hverjar eru skattalegar afleiðingar lénakaupa?

Skattameðferð fer eftir landi og eftir því hvernig lénið er notað, svo fyrirtæki ættu að staðfesta hana hjá skattaráðgjafa.

Q5: Hvernig virkar samningur um lén með leigu og kauprétti?

Kaupandinn greiðir mánaðarlegar leigugreiðslur til að nota lénið og eignarhaldið flyst yfir þegar lokaverð kaupanna hefur verið greitt.

Áfangi 10: Algengar spurningar um lénaverðmat – framhaldsstig (Hluti D)

Kannaðu viðskipta- og verðmatsþætti flutnings úrvalsléna og leigu-til-eignar-fjármögnunar.

Q6: Hver er munurinn á læsingu hjá skráningaraðila (registrar lock) og læsingu hjá skráningarstofu (registry lock)?

Skráarlás krefst handvirkrar staðfestingar rekstraraðila skrárinnar áður en hægt er að gera breytingar á DNS eða skráðum rétthafa.

Q7: Hvernig er UDRP frábrugðið dómsmáli?

UDRP er hraðara og ódýrara, en getur aðeins veitt flutning eða ógildingu lénsins, ekki skaðabætur í peningum.

Q8: Hvernig kemur DNSSEC í veg fyrir árásir með eitrun skyndiminnis?

Með því að undirrita DNS-færslur stafrænt til að tryggja að svör við beiðnum séu ósvikin og hafi ekki verið breytt í flutningi.

Q9: Hvað er WHOIS-friðhelgi og samrýmist hún GDPR?

Persónuverndar-/proxy-þjónusta (oft kölluð WHOIS-vernd) felur tengiliðaupplýsingar í skráningargögnunum. Hulin opinber skrá er í samræmi við GDPR en staðfestir eignarhald í gegnum tengiliði skráningaraðila.

Q10: Hvers vegna ættu stjórnendur að miðstýra lénastjórnun?

Til að koma í veg fyrir óvart fyrningu, útrýma sundrun vörumerkis og framfylgja samræmdum öryggisstöðlum í öllum rekstrareiningum.

Hluti 11: 10 staðreyndir um lénamiðlun og innsýn úr raunheimum

Farðu yfir þessar verðmætu, raunverulegu staðreyndir um verðmat léna, leynileg kaup og öryggi vörslureiknings (escrow).

1. INNSÝN Í LÉN

Skortur hjá fyrirtækjum: Flest stutt og almenn .com-nöfn eru þegar skráð, svo yfirstjórnendur þurfa oft miðlara til að kaupa lén af núverandi eigenda.

2. INNSÝN Í LÉN

Vörn vörslureiknings: Viðurkenndur vörslureikningur geymir greiðslu kaupanda og greiðir hana seljanda aðeins eftir að flutningur hefur verið staðfestur. [4]

3. INNSÝN Í LÉN

Skilvirkni UDRP: UDRP-nefndir úrskurða mál á stjórnsýslustigi og einu úrræðin eru að ógilda eða flytja lénið, ekki skaðabætur í peningum. [2]

4. INNSÝN Í LÉN

Leynilegur sparnaður: Leynileg kaup halda auðkenni kaupanda leyndu, svo seljandinn getur ekki hækkað verðið vegna þess að stórt fyrirtæki spyrst fyrir.

5. INNSÝN Í LÉN

Skráarlásar: Stöður á skrárstigi eins og serverTransferProhibited eru settar af skránni og loka á flutninga þar til skráin fjarlægir þær. [5]

6. INNSÝN Í LÉN

Þættir sem knýja verðmat: Lengd, TLD-ending, eftirspurn eftir leitarorðum og sambærileg sala eru meðal helstu þátta sem matsmenn vega í verðmati.

7. LÉNAINNSÝN

Vöxtur í kaupum: Stór fyrirtæki kaupa úrvalslén til að tryggja vörumerki og mörg nota miðlara til að halda þeim kaupum leyndum.

8. LÉNAINNSÝN

Óvæntar fyrningar: Fyrirtækjalén geta fyrnst fyrir slysni þegar endurnýjanir dreifast á marga skráningaraðila og reikninga án miðlægs eftirlits.

9. LÉNAINNSÝN

WHOIS-yfirstrikun: Frá því að GDPR tók gildi 2018 eru flestar persónuupplýsingar skráðra handhafa huldar og frá janúar 2025 hefur RDAP leyst WHOIS af hólmi fyrir gTLD. [6]

10. INNSÝN Í LÉN

Upptaka DNSSEC: DNSSEC undirritar DNS-færslur stafrænt svo leysiþjónar geti greint falsað svör, en það kemur ekki í veg fyrir að reikningar skráningaraðila séu yfirteknir.

Tæknilegar heimildir og tilvísanir

Námsleiðbeiningarnar og gagnvirku þrautirnar eru unnar úr alþjóðlegum stöðlum ICANN, WIPO UDRP og leyfisskyldum stöðlum um lénavörslureikninga (escrow).

FRÆÐILEGAR HEIMILDIR OG HEIMILDIR ÚR ATVINNUGREININNI

[1] ICANN. (2024). Transfer Policy.

https://www.icann.org/en/contracted-parties/accredited-registrars/resources/domain-name-transfers/policy

[2] ICANN. (2024). Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy.

https://www.icann.org/resources/pages/policy-2024-02-21-en

[3] WIPO. (2017). WIPO Overview of WIPO Panel Views on Selected UDRP Questions, Third Edition ("WIPO Jurisprudential Overview 3.0").

https://www.wipo.int/amc/en/domains/search/overview3.0/

[4] Escrow.com. (n.d.). Securely Buy & Sell Domains & Websites Online.

https://www.escrow.com/domains

[5] ICANN. (n.d.). EPP Status Codes | What Do They Mean, and Why Should I Know?

https://www.icann.org/resources/pages/epp-status-codes-2014-06-16-en

[6] ICANN. (2025). ICANN Update: Launching RDAP; Sunsetting WHOIS.

https://www.icann.org/en/announcements/details/icann-update-launching-rdap-sunsetting-whois-27-01-2025-en

[7] IETF. (2009). RFC 5731: Extensible Provisioning Protocol (EPP) Domain Name Mapping.

https://www.rfc-editor.org/rfc/rfc5731

Lausnir: Áfangi 1 – Fjölval

1 **Spurning 1** — **Rétt svar: A**

ATHUGASEMD FYRIR KENNARA

Hvers vegna nota stjórnendur leynileg lénakaup? → Til að koma í veg fyrir verðhækkun vegna leka á auðkenni fyrirtækis

2 **Spurning 2** — **Rétt svar: A**

ATHUGASEMD FYRIR KENNARA

Hver stýrir yfirfærslureglum fyrir skráningar gTLD-léna? → ICANN

3 **Spurning 3** — **Rétt svar: A**

ATHUGASEMD FYRIR KENNARA

Hvaða samningur kemur í veg fyrir að miðlari afhjúpi upplýsingar um kaupanda? → Þagnarskyldusamningur (NDA)

4 **Spurning 4** — **Rétt svar: A**

ATHUGASEMD FYRIR KENNARA

Hver er megintilgangur vörslureiknings (escrow) í yfirtökum? → Að vernda fé þar til eignarflutningur hefur verið staðfestur

5 **Spurning 5** — **Rétt svar: A**

ATHUGASEMD FYRIR KENNARA

Hvaða rammi ICANN fjallar um deilur um vörumerki og lén? → Samræmd lénadeilustefna (UDRP)

Lausnir: Áfangi 2 – Satt eða ósatt

6 **Spurning 6** — **Rétt svar: Ósatt**

ATHUGASEMD FYRIR KENNARA

Ósatt: leynileg kaup fela vörumerki stjórnandans í samskiptum svo seljandinn geti ekki hækkað verðið.

7 **Spurning 7** — **Rétt svar: Satt**

ATHUGASEMD FYRIR KENNARA

Vörslureikningar (escrow) með starfsleyfi losa fjármuni aðeins eftir að umsömdum skilyrðum hefur verið fullnægt.

8 **Spurning 8** — **Rétt svar: Ósatt**

ATHUGASEMD FYRIR KENNARA

Ósatt: UDRP er stjórnsýslumeðferð sem nefnd úrskurðar í, ekki dómsmál.

9 **Spurning 9** — **Rétt svar: Satt**

ATHUGASEMD FYRIR KENNARA

Stefnur um stjórnun stafrænna eigna hjálpa upplýsingatæknideildum fyrirtækja að stýra lénasöfnum á öruggan hátt.

10 **Spurning 10** — **Rétt svar: Ósatt**

ATHUGASEMD FYRIR KENNARA

Ósatt: EPP-heimildarkóðinn er einkalykilorð sem skráningaraðilinn gefur rétthafanum; hann er aldrei birtur í DNS.

Orðalyklar og matskvarði

Einkunnaviðmið kennara: Gefðu 1 stig fyrir hverja rétta pörun (alls 8 stig) og hvert samhengishugtak (alls 6 stig).

ÁFANGI 4: LAUSNIR – PÖRUN HUGTAKA

D 1. Miðlari fyrir stjórnendur	F 2. Leynileg kaup	H 3. Vörslureikningsþjónusta (escrow)	E 4. Úttekt á eignasafni
C 5. Verðmat léns	B 6. UDRP-deila	A 7. Fyrirtækjastjórnun	G 8. EPP-auðkenniskóði

ÁFANGI 3: LAUSNIR – LYKILHUGTÖK

1 LEYNIKAUP	2 YFIRTAKA	3 VERÐMAT	4 ESCROW
5 EIGNASAFN	6 STJÓRNHÆTTIR		

ÁFANGI 6, VALKOSTUR: LAUSNIR – PÖRUN ORÐA

1 D – SAFNÚTTEKT	2 F – UDRPDEILA	3 B – LEYNIKAUP	4 E – VERÐMAT
5 H – EPPKÓÐI	6 G – STJÓRNHÆTTIR	7 A – MIÐLARI	8 C – ESCROW

UMRÆÐUATRIÐI FYRIR KENNARA

Nákvæmni verðmats:
Staðfestu að nemendur skilji hvernig lengd léns, ending (.com, .ai) og leitarmagn í viðskiptum ráða verðmati.

Öryggi vörslureiknings:
Leggðu áherslu á að fé sé geymt á viðurkenndum vörslureikningum þriðja aðila áður en breyting á skráðum eiganda er staðfest í skráningargögnunum (RDAP).

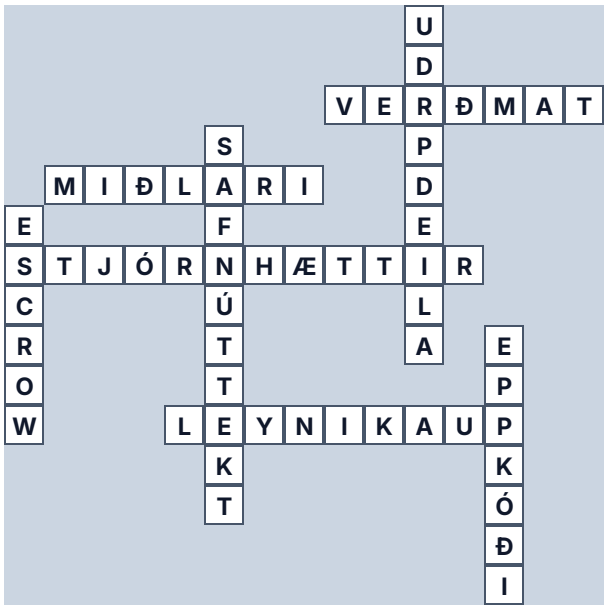
Leynileg fulltrúaþjónusta:
Leggðu áherslu á hlutverk trúnaðarsamninga (NDA) og fulltrúa þriðja aðila til að koma í veg fyrir spákaupmennsku og okurverð við innkaup fyrirtækja.

Lausnir við þrautum og athugasemdir fyrir kennara

LAUSN ORÐALEITAR

E	P	P	K	Ó	Ð	I	U	U	Æ	V	D	Ö	Y	F
J	G	Ö	Ð	N	Ð	R	D	Ý	P	M	B	V	Á	A
T	T	Ö	O	Ð	K	A	R	Ð	O	I	Ð	É	G	I
K	A	Ð	S	R	M	E	P	I	T	Ð	Ö	U	É	R
E	M	X	É	A	A	R	D	Ó	N	L	P	Ú	L	Þ
T	Ð	R	J	S	Ú	T	E	D	N	A	Æ	B	E	F
T	R	T	Ý	Y	Í	A	I	S	Ö	R	Æ	Æ	Y	K
Ú	E	F	I	M	S	J	L	L	L	I	U	Ó	N	G
N	V	P	R	G	Ö	A	A	O	X	F	V	B	I	Æ
F	T	Æ	Á	G	L	Ö	G	J	O	P	N	Ý	K	B
A	S	T	J	Ó	R	N	H	Æ	T	T	I	R	A	L
S	Ö	Æ	F	Þ	Ó	Y	V	K	V	P	Á	O	U	X
Ú	L	E	S	C	R	O	W	G	X	D	Þ	V	P	J
S	Á	Ý	Ö	Þ	M	T	R	Ý	I	Ó	Ð	A	D	J
R	Y	Ý	Ý	K	Í	H	Ú	H	F	Á	É	I	K	U

LAUSN KROSSGÁTUNNAR

LEIÐBEININGAR FYRIR KENNARA UM LAUSNIR KROSSGÁTU

LÁRÉTT

2 lárétt: VERÐMAT Hlutlægt fjárhagslegt mat á markaðsvirði úrvalslénaeigna (7 stafir)

4 lárétt: MIÐLARI Sérhæfður milliliður sem kemur fram fyrir hönd fyrirtækjaviðskiptavina í trúnaðarviðskiptum með stafrænar eignir (7 stafir)

6 lárétt: STJÓRNHÆTTIR Rammi reglna sem skilgreina eignarhald fyrirtækis, endurnýjunarheimildir og aðgangsstýringu að DNS (12 stafir)

8 lárétt: LEYNIKAUP Innkaupaaðferð sem leynir deili fyrirtækis kaupanda til að forðast álagningu spákaupmanna (9 stafir)

LÓÐRÉTT

1 lóðrétt: UDRPDEILA Stjórnsýsluferli ICANN til að leysa lénadeilur um vörumerki án dómsmáls (9 stafir)

3 lóðrétt: SAFNÚTTEKT Kerfisbundin yfirferð sem kortleggur öll lén skráð á fyrirtækið til að finna eyður og öryggisáhættu (10 stafir)

5 lóðrétt: ESCROW Öruggur þriðji aðili sem varðveitir fé viðskipta þar til eignin er afhent (6 stafir)

7 lóðrétt: EPPKÓÐI Einstakur heimildarkóði sem skráningaraðilar mynda til að staðfesta flutning léns (7 stafir)

Lausnir: Stafaruglingur og dulmál

Lausnalykill fyrir virkni um að raða orðaforða og Secret Cipher Challenge.

LYKILL ORÐARAÐAR

1. L R M A I Ð I — **MIÐLARI**
2. W E C O R S — **ESCROW**
3. Ð V M T R A E — **VERÐMAT**
4. I Æ R J H R N T T S T Ó — **STJÓRNHÆTTIR**
5. A I E P K N L U Y — **LEYNIKAUP**
6. K Ú N T E S A T T F — **SAFNÚTTEKT**
7. E U L A I P D D R — **UDRPDEILA**
8. P K I E Ð Ó P — **EPPKÓÐI**

LYKILL AÐ LEYNIDULMÁLSÞRAUT

"VERNDAÐU EIGNIR ÞÍNAR MEÐ ÖRUGGUM STJÓRNHÁTTUM"

Lausnir við dæmisögum um lénamiðlun

A Dæmisaga 1: Leynileg lénakaup

Lausn fyrir kennara

VIÐMIÐ VIÐ EINKUNNAGJÖF

Svör nemenda ættu að ná yfir eftirfarandi atriði:

- Greining aðstæðna: Tæknifyrirtæki á lista Fortune 500 vill eignast stutt, dýrmætt .com-lén sem lítill einstaklingur á nú. Ef eigandinn kemst að því hver kaupandinn er hækkar uppsett verð upp úr öllu valdi. Fyrirtækið ræður lénamiðlara fyrir stórfyrirtæki til að semja leynilega undir ströngum NDA.
- Ráðlögð aðferð og lausn: Matsviðmið: Gefðu 3 stig fyrir að greina leynd um kaupanda, 4 stig fyrir að nota sérhæfðan fulltrúa og 3 stig fyrir að nota öruggan hlutlausan vörslureikning (escrow).

B Dæmisaga 2: Vernd vörslureiknings og eignaflutningur

Lausn fyrir kennara

VIÐMIÐ VIÐ EINKUNNAGJÖF

Svör nemenda ættu að ná yfir eftirfarandi atriði:

- Aðstæður til greiningar: Framkvæmdastjórn heimilar kaup á léni fyrir 500.000 dali. Seljandinn krefst beinnar millifærslu áður en hann hefur flutning hjá skráningaraðila. Kaupandinn krefst þess að fá lénið fyrst.
- Ráðlögð aðferð og lausn: Matsviðmið: Gefðu 3 stig fyrir að kortleggja skref við fjármögnun vörslureiknings (escrow), 3 stig fyrir að lýsa staðfestingu EPP-lykils og 4 stig fyrir að draga upp lokaafhendingu.